

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่า พรรคการเมือง เป็นสถาบันทางการเมืองที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยดำเนินไปอย่างได้ผล จะเห็นได้ว่าในประเทศที่การปกครองระบอบประชาธิปไตยดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีความเจริญรุ่งเรือง มักจะเป็นประเทศที่มีพรรคการเมืองที่มีคุณภาพดี เช่น อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

บรรดาผู้นำทางการเมืองของไทยตั้งแต่สมัยเริ่มเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ ๆ ก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีพรรคการเมือง แต่ความคิดในการจัดตั้งพรรคการเมืองในระบอบนั้นก็ต้องอุปสรรคนานาประการ แม้แต่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้ประเทศไทยมีพรรคการเมืองขึ้นอีก นอกเหนือไปจากพรรคคณะราษฎร อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันนี้ พรรคการเมืองของไทยก็ยังมีสภาพล้มลุกคลุกคลาน ชาควิวัฒนาการที่มีความต่อเนื่อง ซึ่งผิดกับสถาบันอันนานสงครามไทย เช่น สถาบันทหาร, สถาบันข้าราชการ

ตามทรรศนะของ เอ็ดมันด์ เบิร์ค (Edmund Burke) พรรคการเมือง คือ คณะบุคคลซึ่งรวมกันเพื่อช่วยส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติด้วยความพยายามร่วมกันตามแนวหลักการบางอย่าง โดยเฉพาะที่เห็นต้องค้องกัน¹ จากความหมายดังกล่าวจะเห็นว่า ลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของพรรคการเมืองก็คือ ที่รวมของบุคคลที่มีความคิดเห็นพ้อง

¹J. Roland Pennock and David G. Smith, Political Science, (New York : The Macmillan Company, 1964), p.335.

ต้องกันตามแนวหลักการบางอย่าง คาร์บางเล่มให้คำนิยามว่า "พรรคการเมืองคือ กลุ่มบุคคลหลาย ๆ กลุ่มที่มีความเป็นอิสระ ซึ่งมารวมกันเพื่อที่จะคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง เข้าแข่งขันโดยหวังที่จะได้รับชัยชนะ เพื่อเข้าควบคุมการดำเนินงานและนโยบายของรัฐบาล"² จากคำจำกัดความดังกล่าว ลักษณะอีกอย่างหนึ่งของพรรคการเมืองก็คือ บุคคลที่มารวมกันนั้น นอกจากจะมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันแล้ว ยังจะต้องมีความมุ่งหมายที่จะคัดเลือกบุคคลเข้าสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อที่จะได้มีโอกาสเข้าควบคุมการดำเนินงานและนโยบายของรัฐบาล บางตำราให้ความหมายเกี่ยวกับพรรคการเมืองไว้ดังนี้ "พรรคการเมือง คือ องค์การซึ่งเป็นที่รวมของสมาชิกที่มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน มารวมกันโดยมีความมุ่งหมายปรากฏชัดที่จะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง ซึ่งจะให้สิทธิพวกเขาที่จะไปใช้อำนาจในทางการปกครอง เพื่อที่จะได้รับประโยชน์จากการมีอิทธิพล และประโยชน์อื่น ๆ ตลอดจนผลได้ต่าง ๆ จากการมีอำนาจ"³ สำหรับนักกฎหมายของไทยบางคนก็ได้ให้คำนิยาม คำว่า พรรคการเมืองไว้เช่นเดียวกัน คร.หยุด แสงอุทัย ให้คำนิยามไว้ว่า "พรรคการเมือง คือ คณะบุคคลซึ่งรวบรวมกัน เพราะมีความเห็นในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมแนวทางใหญ่ตรงกัน และมีความมุ่งหมายที่จะเป็นรัฐบาลอำนวยการปกครองตามความคิดเห็นนั้น ๆ"⁴

จากหลักการที่กล่าวถึงข้างต้นถึงความหมายของพรรคการเมืองในทัศนะของนักรัฐศาสตร์ชาวตะวันตก จะพบว่าพรรคการเมืองไทยนั้นมีการกำเนิดและการดำเนินการ มีบทบาททางการเมืองที่แตกต่างจากความหมายข้างต้น พรรคการเมืองไทยนั้นมิได้เกิดขึ้นจากการมารวมกันของคนที่มีอุดมการณ์เดียวกัน แต่พรรคการเมืองไทยนั้นเกิดจากการรวมกันเพื่อสนับสนุนบุคคล หรือกลุ่มบุคคล เพื่อแสวงหาอำนาจทางการเมือง แม้ว่ากลุ่มบุคคลนั้น ๆ จะ

²Austin Ranney and Wilmore Kendall, Democracy and the American Party System (New York : Harcourt, 1956), p.85.

³William Goodman, The Two-Party System in the United States (New York : D. Van Nostrand Company, Inc.), p.8.

⁴คร.หยุด แสงอุทัย. รัฐธรรมนูญเก่าใหม่และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชาธิปไตย (พระนคร: โรงพิมพ์แม่บ้านการเรือน. 2503), หน้า 184.

มีแนวนโยบายหลักคล้าย ๆ กัน ก็ไม่สามารถรวมกันได้ เพราะตัวบุคคลในระดับหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารที่สำคัญ ๆ ไม่ยอมสูญเสียตำแหน่ง เพราะฉะนั้นพรรคการเมืองจึงมีการแตกแยกพรรคใหม่เรื่อย ๆ และนโยบายของพรรคที่แตกแยกออกมานั้นก็มักจะมี ความคล้ายคลึงกันจนแยกไม่ออก ซึ่งหาให้เห็นภาพว่าพรรคการเมืองไทยยังมีได้อาศัย นโยบายหรืออุดมการณ์เป็น เครื่องแบ่งแยกแค่อาศัยบุคคล หรือผู้นำพรรคเป็นตัวกำหนด⁵ เพราะฉะนั้นจึง เป็นที่น่าสังเกตว่านโยบายของพรรคการเมืองไทยหลายพรรคไม่ค่อยมีความ แตกต่างกัน บางครั้งก็ไม่สามารถแยกแยะจุดเด่นจุดค้ำของนโยบายของแต่ละพรรคได้⁶

การขาดนโยบายหรือไม่มีนโยบายที่ชัดเจนของพรรคการเมืองไทยนั้น อาจมี สาเหตุมาจากนักศึกษาค้นโครงสร้างองค์กรของพรรคอิงบุคคลมากกว่านโยบาย เนื่องจาก พรรคถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนบุคคล หรือ กลุ่มอำนาจมากกว่าอิงประชาชนและกลุ่มผลประโยชน์ นโยบายพรรคจึง เป็นเพียงผลผลิตสำเร็จรูปของผู้นำพรรค มิได้เป็นสิ่งสะท้อนมาจากข้อเรียกร้องและความต้องการของประชาชนและกลุ่มผลประโยชน์ จึง เป็นที่น่าสังเกตว่า พรรคการเมืองส่วนใหญ่ยังไม่มีนโยบายที่โดดเด่นเป็นของตนเองที่จะดึงดูดความสนใจของ ประชาชนและ เป็นนโยบายที่ชัดเจนในระดับที่ปฏิบัติได้⁷ กล่าวคือ นโยบายพรรคมักเป็น นโยบายที่เขียนกันอย่างกว้าง ๆ ที่ยังขาดแนวทางรูปธรรม

ส่วนค่านักการเมืองที่เข้าสู่สังกัดพรรค ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่แล้วก็หาได้มีความสนใจในนโยบายหรืออุดมการณ์ของพรรคอย่างแท้จริงไม่ ตรงกันข้ามมักจะสังเกตเห็นว่าบรรดานักการเมือง เหล่านี้มุ่งที่จะใช้พรรคและหรือผู้นำพรรคเป็น

⁵ กนกวีร์ สุขมงคล, "ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับพรรคการเมือง," รัฐสาร ปีที่ 24 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2525), หน้า 91.

⁶ สุทธิ โทธิแท้, "พรรคการเมืองไทย : ทารกที่นึ่งมีอากาศเค็มแล้ว," วารสารนิสิตศาสตร์ (ปีที่ 3 ฉบับที่ 13 2526), หน้า 19.

⁷ เรื่องเดียวกัน.

ฐานสนับสนุนการโต้เถียงในศาลอุทธรณ์เอง ทั้งนี้เพราะว่ากลาภภายในพรรคการเมืองที่
จะเป็นเครื่องมือในสู่อำนาจนั้นเป็นกลาภเล็ก ๆ ยึดบุคคลเพียงไม่กี่คน⁸

เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้พรรคการเมืองชาคองศ์กร และกลุ่มบุคคลที่หาหน้าทีในการ
กำหนดนโยบาย เพราะผู้นำพรรคและสมาชิกพรรคต่างก็ไม่ได้ให้ความสนใจหรือไม่ได้มี
ความเข้าใจในกระบวนการงานด้านนโยบายอย่างแท้จริง จริงอยู่พรรคการเมืองทุกพรรคนั้น
มีเอกสารนโยบายของตน แต่ก็มักจะเป็นเอกสารที่ใช้เป็นส่วนประกอบในการขอจดทะเบียน
พรรคมากกว่าเหตุผลด้านอื่น และเอกสารนโยบายนั้น ๆ ก็มักจะถูกยกร่างโดยบุคคลที่ถูก
เรียกว่า เก่งทางหนังสือหรือวิชาการ ไม่ใช่เป็นการยกร่างโดยกลุ่มและความเห็นร่วม
ของกลุ่มนักการเมืองโดยตรง ความไม่สนใจต่อนโยบายของนักการเมืองนี้มีปัญหาสำคัญ
คือความคาดหวังของประชาชนต่อนักการเมืองที่เป็นความคาดหวังส่วนตัวหาใช่เป็นความ
คาดหวังในเชิงบทบาทตัวแทนด้านนโยบายหลักการหรืออุดมการณ์แต่ประการใด⁹

ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ การขาดอุดมการณ์ของพรรคและนักการเมือง อุดมการณ์
เป็นระบบความเชื่อที่หาหน้าที่ยึดโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมหรือชุมชน¹⁰
อุดมการณ์พรรคหรือนักการเมืองจึงเป็นเครื่องสะท้อนหรือแสงออก เกี่ยวกับการยอมรับและ
การกำหนดแนวทางปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันของสมาชิกพรรคการเมือง ในการต่อสู้ทาง
การเมืองอุดมการณ์ถือว่า เป็นหลักการอันสูงสุดที่บ่งชี้ถึงแนวทางของพรรคการเมืองที่มีต่อ
สังคม และนำพาสังคมไปสู่สิ่งที่พึงปรารถนา เพราะฉะนั้นอุดมการณ์พรรคและหรือนักการเมือง

⁸ระคม วงศ์น้อม, ปัญหารัฐธรรมนูญและสถาบันการเมืองในภาวะปัจจุบัน
(กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527), หน้า 150.

⁹แสง รัตนมงคล, 50 ปี ประชาธิปไตย (กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525), หน้า 441.

¹⁰กระมล ทองธรรมชาติ, "อุดมการณ์ของชาติกับการพัฒนาชาติไทย," ใน จรูญ
สุภาพ (บรรณาธิการ) การพัฒนาประเทศ (กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 2.

เมือง จึงเป็นเครื่องมือที่จะวัดระดับการสนับสนุนหรือการยอมรับของประชาชน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากอุดมการณ์เป็นผลผลิตของสังคม ดังนั้นปัจจัยด้านระบบสังคม เศรษฐกิจและการเมือง จึงมีความสัมพันธ์อย่างแยกไม่ออก กับลักษณะและทิศทางของอุดมการณ์ไม่ว่าจะเป็นของพรรคการเมือง นักการเมือง หรือของประชาชนโดยทั่วไป

พรรคการเมืองไทยและนักการเมืองส่วนใหญ่ยังขาดหรือไม่มีความชัดเจนด้านอุดมการณ์ ทำให้ขาดการสร้างกลไกที่จะทำหน้าที่ถ่ายทอดหรือเผยแพร่อุดมการณ์อย่างต่อเนื่อง สิ่งที่นักการเมืองหรือพรรคการเมืองไทยชอบเรียกว่าเป็นอุดมการณ์ ก็คือ การมุ่งชนะเลือกตั้งและมุ่งเป็นรัฐบาล แต่ผลของการชนะเลือกตั้งได้เป็นผู้แทนและรัฐบาลแล้วจะเข้าไปทำอะไร เพื่อใคร และอย่างไรนั้น ล้วนแล้วแต่ยังขาดความแน่นอนชัดเจน ทั้งในด้านจุดยืนและแนวทางกันเป็นส่วนใหญ่ โดยทั่วไปนักการเมืองทั้งหลายมักจะพูดกว้าง ๆ ว่าอุดมการณ์ของตนก็คือ เพื่อประชาชนนั่นเอง

เมื่อมาพิจารณาถึงระบบการเมืองไทยเข้ามาประกอบ โดยเฉพาะในส่วนของวัฒนธรรมทางการเมืองไทย เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยแล้ว พบว่าพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นนั้นมักจะเป็นการรวมกลุ่มกันของนักการเมือง ซึ่งคลุกคลีอยู่ในวงการเมืองจำนวนน้อยมีแค่มีรากฐานสนับสนุนจากประชาชนหรือกลุ่มผลประโยชน์ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ซึ่งในสังคมเช่นนี้ ลักษณะของผลประโยชน์มักจะคล้ายคลึงกับกลุ่มผลประโยชน์ที่จะมีขึ้น และแข่งขันในทางการเมืองจึงมีน้อย พรรคการเมืองจึงเกิดขึ้นจากการรวมตัวกันด้วยพื้นฐานส่วนตัว และเป็นกลุ่มภายในรัฐสภา คือเป็นที่รวมของสมาชิกรัฐสภา และนักการเมืองระดับชาติอื่น ๆ เท่านั้น พรรคการเมืองไทยจึงไม่มีลักษณะเป็นพรรคมวลชนที่มีพื้นฐานอยู่ที่ประชาชนของประเทศเป็นสำคัญ พรรคการเมือง มากกว่า มีพรรคการเมืองซึ่งตั้งชื่อเมื่อฟังดูแล้วคล้ายกับว่าเป็นพรรคตัวแทนกลุ่มผลประโยชน์ เช่น พรรคชาวนา ชาวไร่ พรรคกรรมกร เป็นต้น แต่ความจริงไม่ได้รับการสนับสนุนจากชนชั้นนั้น ๆ เลย ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้พรรคการเมืองไม่มีความมั่นคง

สมาชิกพรรคการเมืองไทยมักขาดระเบียบวินัย และมุ่งจะหาประโยชน์จากรัฐบาลมากกว่าจะมุ่งหวัง เข้าไปมีส่วนในการบริหารประเทศ ผู้สมัครเป็นสมาชิกพรรคส่วนใหญ่หวังจะได้รับการสนับสนุนจากพรรคในการหาเสียงบ้าง ขอให้สนับสนุนในเรื่องเงินทุนที่จะ

ต้องใช้จ่ายในการเลือกตั้งบ้าง แต่ในการหาเสียงผู้สมัครรับเลือกตั้งยังคงต้องใช้คุณสมบัติส่วนตัว ความสามารถและคุณความดีของคนเป็นเครื่อง เรียบกะแนนเสียงในการเลือกตั้ง ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนยังมีความเข้าใจพรรคการเมืองน้อย จึงเพิ่งเล็งตัวบุคคลเป็นสำคัญหรือไม่ก็เห็นแก่บุญคุณ เพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง เว้นแต่กรุงเทพมหานครและจังหวัดใหญ่บางจังหวัด ซึ่งมีแนวโน้มในการเลือกพรรคมากกว่าตัวบุคคล เมื่อผู้แทนส่วนมากได้รับเลือกตั้งโดยคุณสมบัติและความสามารถส่วนตัวเช่นนี้ การรวมตัวเป็นพรรคการเมืองจึงมีลักษณะเป็นวิสัย สมาชิกมักทำตัวเป็นอิสระจากพรรค ถ้าพรรคไม่เห็นความสำคัญของคนก็พร้อมจะลาออกไปเป็นสมาชิกอิสระหรือไปสมัครเข้าพรรคอื่น การย้ายสังกัดพรรคการเมืองจึงกระทำได้ง่าย เมื่อสถานการณ์ทางการเมืองมีการเปลี่ยนแปลง สมาชิกพรรคการเมืองจะมีการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมือง และหาการย้ายพรรคการเมืองที่ตนสังกัดไปอยู่พรรคการเมืองใหม่ ที่มีความมั่นใจว่าจะมีโอกาสได้ชัยชนะและได้เป็นพรรคฝ่ายรัฐบาล เช่น เมื่อปี พ.ศ.2531 ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2531 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเก่าเข้าเขาย้ายไปสังกัดพรรคชาติไทย ในปี พ.ศ.2534 หลังจากการรัฐประหาร และจะมีการเลือกตั้งในเร็ว ๆ นี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเก่าก็ย้ายเข้าสู่ พรรคความหวังใหม่¹¹

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว สาเหตุแห่งความล้มเหลวของพรรคการเมืองไทย มีหลายประการ อาทิ พื้นฐานทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมือง และสถานการณ์ทางการเมือง ไม่เอื้ออำนวยให้พรรคการเมืองมีอายุยาวนาน จึงไม่สามารถสร้างผู้นำทางการเมืองแข่งขันกับกลุ่มอิทธิพลอื่น ซึ่งมีความเข้มแข็งกว่าได้ ตลอดจนผู้มีอำนาจปกครองประเทศส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของพรรคการเมือง แต่ได้หันไปอิงสถาบันที่เข้มแข็งกว่าคือ กลุ่มทหาร และข้าราชการเป็นฐานอำนาจทางการเมือง กลุ่มทหาร เป็นกลุ่มพลังที่นำสนใจในฐานะเป็นสถาบันสร้างผู้นำทางการเมืองได้ดีกว่าพรรคการเมือง เพราะทหารเป็น

¹¹"สามัคคีธรรม - ความหวังใหม่เปิดศกาศนัก ส.ส. สูงสุดหัวละ 5 ล้าน," มติชนสุดสัปดาห์ 11 (30 มิถุนายน 2534) : 10; "คำสั่งจริงเปิดศกาศนพลพรรค ความหวังใหม่," มติชนสุดสัปดาห์ 11 (7 กรกฎาคม 2534) : 12.

กลุ่มที่มีการวางแผนองค์การ (organization) ที่มีระเบียบวินัย (discipline) ความเป็นปึกแผ่น (cohesion) และที่สำคัญคือ มี "ความชอบธรรม" (legitimacy) ในการเข้ามาบีบบังคับทางการเมือง คือ การต่อสู้เพื่อรักษาอิสรภาพ ความมั่นคงของชาติ และคุ้มครองประชาชน ทหารจึงเป็นกลุ่มที่สามารถฉวยโอกาสแทรกแซงทางการเมืองได้บ่อย¹² และเมื่อทหารเข้าแทรกแซงทางการเมืองไทย พรรคการเมืองไทยก็จะยุบหรือสลายตัวไปชั่วคราวจนถึง เมื่อมีการเลือกตั้งใหม่ พรรคการเมืองก็เริ่มที่จะฟื้นตัวขึ้นมาใหม่ และเริ่มพัฒนาพรรคกันใหม่

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อทราบถึงลักษณะความสำคัญของระบบพรรคการเมืองในหลักการทั่วไป ว่า มีอิทธิพลต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างไร และพรรคการเมืองของไทยนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในประเด็นใดบ้าง
2. เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุของความล้มเหลว ของระบบพรรคการเมืองไทย ว่า มีผลเนื่องมาจากปัจจัยใดบ้าง เช่น มาจากปัญหาภายในพรรคการเมืองเอง พื้นฐานทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมือง และสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยในอดีตอันยาวนานให้พรรคการเมืองไทยมีอายุยืนยาว
3. เพื่อให้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ทางการเมืองของพรรคการเมืองไทย

¹²ชาญุติ วัชรพุก, "การเข้าแทรกแซงทางการเมืองของทหารไทย," พัฒนาการทางการเมือง (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์, 2518), หน้า 72-91 อ้างถึงใน สุขุม นวลสกุล และคนอื่น ๆ, การเมืองและการปกครองไทย (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523, หน้า 160-196; บริษัท พงษ์ไกรเลิศ, "บทบาทของทหารกับการพัฒนาทางการเมือง," กระมล ทองธรรมชาติ (รวบรวม), การเมืองการปกครอง (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สมาคมสังคมนักเรียนแห่งประเทศไทย, 2513), หน้า 219-221.

4. เพื่อให้ทราบถึงวิวัฒนาการของพระคการ เมืองไทย ในการที่จะพัฒนาความเป็นสถาบันทางการเมือง เพื่อจรรโลงระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทย

องค์ฐานในการศึกษา

1. พระคการ เมืองไทยมีการยึดถือตัวบุคคลมากกว่าหลักการของพระคการ เมือง ทำให้พระคการ เมืองไทยขาดวิวัฒนาการ เมื่อตัวผู้นำพระคการหมดอำนาจ
2. การย้ายพระคการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบ่อย ๆ ทำให้พระคการ เมืองไทยขาดความมั่นคง
3. การจ้องคการการบริหารงานของพระคการ เมืองไทยไม่รัดกุม
4. สภาทหารคการ เมืองของสังคมไทย เป็นตัวกำหนดให้พระคการ เมืองไทย

ต้องล้มลุกคลุกคลาน

แนวความคิดทางทฤษฎี

1. ความหมายของพระคการ เมือง ในทัศนะของนักวิชาการตะวันตก และนักวิชาการไทย ความสำคัญและบทบาทของพระคการ เมืองในระบอบประชาธิปไตย
2. ทฤษฎีและแนวความคิดการกำเนิดของพระคการ เมืองตามแนวความคิดของ โมริซ คูแควร์แยร์ (Mauries Duverger)
3. แนวความคิดเกี่ยวกับการจ้องคการของพระคการ เมืองในประเทศอังกฤษ และในประเทศไทย
4. พระคการ เมืองกับการพัฒนาทางการเมือง

วิธีการดำเนินการวิจัย

สำหรับวิธีการศึกษาค้นคว้าเรื่องความล้มเหลว ของระบบพระคการ เมืองในประเทศไทย ข้าพเจ้าจะใช้การศึกษาในรูปพรรณนาและวิเคราะห์ (descriptive and Analytical Methods) ความคู่กันไป โดยจะเน้นในเรื่องการศึกษาจากเอกสารซึ่งเป็น

ทฤษฎีและแนวความคิดทางการเมือง เอกสารเกี่ยวกับการวิจัยงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรรคการเมืองที่ผ่านมาทุกครั้ง รวมทั้งจะใช้เอกสารที่มีการสัมภาษณ์ผู้นำพรรคที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานทางด้านพรรคการเมืองโดยตรง เช่น เอกสารจากการสัมภาษณ์ทางการเมืองของพรรคการเมือง

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ คำสั่งของทางราชการ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ บันทึกรายงานการประชุมของพรรคการเมืองต่าง ๆ ทาเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในโอกาสที่มีการเลือกตั้ง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เอกสารทั้งตำราภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สยามจดหมายเหตุ ข่าวสารรัฐสภา สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ มติชนสุดสัปดาห์ หลักไทย ข่าวพิเศษอาทิตย์ และหนังสือพิมพ์รายวัน ไทยรัฐ มติชน Bangkok Post, The Nation

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ห้องสมุดรัฐสภา ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิทยบริการ ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และข้อมูลจากพรรคการเมืองต่าง ๆ เช่น พรรคประชาธิปัตย์ พรรคชาติไทย พรรคความหวังใหม่ พรรคกิจสังคม เป็นต้น

แหล่งที่มาของข้อมูล ข้าพเจ้าจะได้ศึกษาจากตำราทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ จากเอกสารซึ่งเป็นระเบียบข้อบังคับพระราชบัญญัติพรรคการเมือง ข้อมูลส่วนใหญ่จะได้มาจาก เอกสารของทางราชการ เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หนังสือพิมพ์รายวัน และรายสัปดาห์ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนจุลสารต่าง ๆ ซึ่งสามารถค้นคว้าได้ตามห้องสมุดทั่วไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหาเรื่องความล้มเหลวของระบบพรรคการเมืองในประเทศไทย เป็นปัญหาใหญ่ที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปกครองในระบบรัฐสภาของไทย การหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาหาการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อหาสาเหตุแห่งความล้มเหลว และแสวงหามาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาแก้ไขให้พรรคการเมืองของไทย สามารถเป็นกลไกของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ธิปไตยได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ จึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับสังคมไทยในสมัยปัจจุบัน
 หนึ่ง จากการศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของระบบพรรคการเมือง เป็นส่วนหนึ่งของ เรื่องนี้
 อยู่ด้วยกัน น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ
 ปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทย และเพื่อจรรโลงสถาบันพรรคการเมืองไทยให้
 ดำรงอยู่ควบคู่กับการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยต่อไป ดังนี้คือ

1. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษาและสนใจในเรื่องราวเกี่ยวกับ
 พรรคการเมืองไทย ว่าพรรคการเมืองไทยมีประวัติการใดบ้าง
2. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษา เรื่องบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้
 แทนราษฎรชุดปี พ.ศ. 2531
3. เพื่อทราบข้อบกพร่อง ปัญหาและอุปสรรคของพรรคการเมืองไทยในปัจจุบัน
 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่จะศึกษาระบบการเมืองไทยในแง่มุมมองของการพัฒนา
 ภาวะทางการเมือง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย